

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Ævo Iustiniani dabatur ab Episcopis quædam pecuniæ summa pro inthronizatione. Ea videtur dedisse originem taxationibus Cancellariæ. Dabatur autem Archipresbytero & Archidiacono ordinatoris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

I. **E**XCIPi potest adversus nostram sententiam, Annatarum usum esse abrogatum auctoritate Pragmaticæ Sanctionis, sed iterum introductum per Concordata. Ut intelligatur quanta sit vis hujus objectionis, materia isthæc accurratè tractanda est; præsertim cum de ordinationibus agamus, ad quas Annata pertinent. Verum ut materia hæc melius intelligi possit, inquirendum videtur in origines Annatarum, sed ita ut eodem tempore adnotemus quid turbarum variis seculis excitaverint ij qui eas aut similia jura introduxerunt.

II. Avaritiam hujus mali originem esse non ambigo; quod seculo quarto cæpit invalescere, sed damnationis sententia percussum est in Concilio Chalcedonensi. Antoninus Episcopus Ephesi venundabat ordinationes Episcoporum, secundum valorem annuum redditum Ecclesiæ, *pro modo reddituum*, ut ait Palladius in vita Chrysofomi. Sanctus Ioannes Chrysofomus Concilium Ephesi coëgit: in quo abusus ille damnatus est, quod contrarius esset expressis verbis sacrae Scripturae. Episcopi verò sic ordinati depositionis pœnam subire, tametsi dicerent se pecuniam dedisse secundum consuetudinem. Pecuniam tamen suam repetere ab heredibus Antonini, qui lite pendente excefferat è vita, permissum illis fuit. Corruptio illa impulit Synodum Chalcedonensem ut depositionis pœnam eis intenteret qui pretio ordinarent Episcopos aliòsve Clericos, aut ministros in Ecclesia constituerent; quod avaritia sua eos impelleret ad vendendam gratiam, *ἢ ἡ ἀποστολήν*, id est, id quod gratis debet dari. Ceterum adnotandum est, ea tempestate ordinationes ita peragi solitas ut eodem tempore quo quis ordinabatur, certæ cuiusdam Ecclesiæ assignaretur, quo fit ut ordinatio comprehenderet & manuum impositionem & beneficij provisionem. Paulò post hanc prohibitionem fraudibus & dolis agi cœptum est adversus eam, data videlicet pecunia post ordinationem. Vivebat tum, id est, ad annum CDLXIX. sub Leone Imperatore, Gennadius Episcopus Constantinopolitanus, qui fortiter restitit huic fraudi, ac pœnas à Concilio Chalcedonensi decretas intendit, injecto anathemate. Decretum ejus, quod in Synodo patriarchali CP. repertum est, argumentum damnandi hunc abusum sumit ex verbis Christi; qui Apostolis suis præcepit ut quod gratis acceperant, gratis darent. Addit, mandatum illud ad Episcopos porrigi. Porrò oportere illud sequei simpliciter & ad litteram, non autem elude-

re sophisticis argutiis, ut fiebat, ne in opus plenum alexæ & periculi se darent præcipientes. Verba enim, inquit, evidentissima sunt, nec diversas explanationes admittunt. Unde concludit non licere pecuniam dare, neque ante ordinationem, nec postquam ea peracta est, eamque esse mentem Concilij Chalcedonensis: *Sed nec ante tempus ordinationis, nec post, dare concedit*. Abrogat autem contrariam consuetudinem, quæ paulatim recepta erat in provincia Galatiæ: *Ἐδὲ τὰς ἐξ ἑαυτοῦ ἡ χειροτονίας, οὐδ' ἐστὶν ἡ χειροτονία ἡ χειροτονίας τῶν ἡ χειροτονίας διδοῦναι χρήματα οὐχ ἔχρηται.*

III. *Ævo Justiniani, & octuaginta annis post Gennadium, invaluerat consuetudo, quam princeps ille Novella constitutione firmavit, ex qua videntur traxisse originem taxationes Cancellariæ; nimirum ut Episcopi, postquam consecrari fuerant, pro inthronizatione sua certam pecuniæ summam darent, quæ in hac constitutione præscribitur. Pontifex Romanus, ceterique Patriarchæ, ac Metropolitanæ, & Episcopi, consueverant eam pecuniæ summam tradere Archipresbytero & Archidiacono ordinatores, ut eorum curâ distribueretur iis qui illam accipere debebant secundum consuetudinem; ea tamen conditione adjecta, ut si quis aliquid ultra acciperet, in triplo componeret Ecclesiæ. Taxatio autem illa modum non excedit. Quippe ea quæ solvenda incumbit Episcopo Romano & ceteris Quatuor Patriarchis, quæ haud dubiè omnium major est, coercetur ad viginti libras auri, id est, ad mille quadringenta scuta, nisi consuetudo obtineat ut minor ab eis summa exigatur. Aliæ infra mediocritatem consistunt; quarum nonnullæ ad duo vel trecenta scuta porriguntur, quædam ad quinquaginta.*

IV. Quæri solet quibusnam personis pecunia isthæc distribui debeat. Gothofredo, in Notis ad hanc Novellam, suspicatur eam debuisse impendi in utilitatem Ecclesiæ & alimoniam pauperum; cum mos ille obtineret ut traderetur Archipresbytero & Archidiacono, quibus ea cura incumberebat. Sed conjecturis opus non est ubi legis verba aperta sunt. Illa quippe docet partem ejus pecuniæ distribui solitam Episcopis qui in consecratione aderant, aliam verò Clericis & Notariis qui in ea ordinatione ministrabant, & diplomata conficiebant. Primum illud jus à Justiniano vocatur *intronificationem*, quod Iulianus Antecessor vertit *carbedratum*. Aliud verò dicitur *οὐσίβια*, vel *consuetudo*. Hæc vocabula indicant prætextum quo illi utebantur ut pecuniam illam reciperent.

Vide Cassiodor.
lib. 3. Variar.
epist. 15.

Vide lib. 3. cap. 13.
S. 5.

Vide Phorium in
Biblioth. cap. 96.

Concil. Chalced.
cap. 2.

Lib. 1. Iuris Graeco-Romani.